

ОУ „Васил Левски” – с. Долни Луковит, общ. Искър, обл. Плевен
5867, с. Долни Луковит, пл. „Христо Ботев” №6, тел.: 06352/20-55

УТВЪРЖДАВАМ!
ДИРЕКТОР: ИСКРА ЦВЕТАНОВА

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ
ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И
УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ (2020 – 2024)**

Настоящата програма е актуализирана и приета на заседание на Педагогическия съвет (Протокол № 11/12.09.2022г) и е утвърдена със Заповед № РД-14-477/ 13.09.2022 на директора на училището

I. УВОД:

Настоящата програма е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2020 г.);
- Национална стратегия на РБългария за интегриране на ромите (2012 – 2020 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

II. ПРИНЦИПИ НА ПРОГРАМАТА:

Водещите принципи на Програмата са в съответствие с Държавния образователен стандарт за приобщаващото образование, а именно:

- 1.** гарантиране на правото на всеки ученик на достъп до училище и на правото му на качествено образование;
- 2.** гарантиране на достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа;
- 3.** прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
- 4.** приемане и зачитане на уникалността на всеки ученик – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че ученикът да развие максимално своя потенциал;
- 5.** равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на ученето и научаването и при участието им в дейността на училището;
- 6.** системен подход на организация и сътрудничество на образователната институция в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на учениците;
- 7.** сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – училището, ученика, семейството и общността;
- 8.** намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на учениците в дейността на училището;

9. нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение и подготовка на учениците за живот в приобщаващо общество;

10. гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно потребностите на учениците и в зависимост от спецификата на обществения живот.

11. Пред нас стоят конкретни предизвикателства , пред които сме изправени през учебната 2022/2023 година във връзка с епидемията от COVID 19:

- до колкото е възможно да направим училището максимално безопасна среда;
- да реагираме съгласно здравните правила при всеки един случай на заболял или със съмнение за COVID 19;
- да имаме готовност при указания от здравните власти да превключим на обучение в електронна среда от разстояние и съобразно решенията на областните кризисни щабове за борба с COVID 19;
- да осигурим условия за непрекъснатост на обучението за учениците от рисковите групи;
- да осигурим (компесаторно) обучение и подкрепа за учениците , пропуснали учебни занятия поради здравословни причини и заради карантиниране.
- да поддържаеме положителен психоклимат на работа и учене , и да редуцираме ситуациите на напрежение и стрес.
- да използваме кризата като възможност за иновации и подобряване на педагогически и организационни модели и практики .

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА:

Настоящата програма цели да начертае задачите на работа с ученици от ОУ „Васил Левски”- с. Долни Луковит и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование. Тя определя условията и начините за осигуряване на подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие на потенциала на всяко дете и ученик с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички ученици, които имат необходимост от такива в ОУ „Васил Левски”- с. Долни Луковит , съобразно техните лични интереси, потребности и нужди.

IV. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ:

1. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ:

Уязвими групи в училище са ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца-сираци и полусираци, деца-бежанци, деца от различни етнически групи и др. с други идентифицирани нужди.

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

Подкрепата на личностното развитие се осъществява и съгласно приетия Работен план за организация на работата в образователната институция в условията на COVID- 19, както и съобразена с актуалните заповеди и разпоредби от МЗ и МОН.

1.1 Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в ОУ „Васил Левски”- с. Долни Луковите е определен координатор, който изпълнява функциите си съобразно Наредба за приобщаващото образование.

Общата подкрепа в ОУ „Васил Левски”- с. Долни Луковит се осъществява от екип, ръководен от координатора. Тя е насочена към развитие на потенциала на всеки ученик.

Общата подкрепа включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. занимания по интереси, за организирането и провеждането на които се прилагат актуалните здравни регулации на Министерство на здравеопазването, във връзка със ситуацията на непредвидимост на разпространението на COVID- 19.
3. грижа за здравето въз основа на информация от родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, за здравословното състояние на детето и за проведени медицински изследвания и консултации;
4. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
5. кариерното ориентиране, провеждано от учители или консултант от кариерен център също е част от общата подкрепа на учениците от първи до последния клас за училището;
6. библиотечно-информационно обслужване;
7. поощряване с морални и материални награди;
8. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение.

Общата подкрепа за личностно развитие в училището за целите на превенцията на обучителните затруднения се изразява във включване на учениците в:

1. допълнително обучение по учебни предмети при условията на Закона за предучилищното и училищното образование;
2. консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;

Общата подкрепа включва и други дейности, подробно описани в Наредбата за приобщаващото образование.

3. предоставяне на съпътстваща обща подкрепа в хода на учебната година под формата на консултации и допълнително обучение по учебни предмети за ученици, пропуснали присъствените учебни занятия в случаи на карантиниране във връзка с разпространението на COVID- 19, която може да се осъществява присъствено и/или в електронна среда, както и да се използват възможностите на проекта "Подкрепа за успех" по ОП НОИР.

1.2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определен ученик.

Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците, за които може да се поиска оценка на способностите са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година;
- деца с хронични заболявания;
- деца в риск.

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с дете или ученик по конкретен случай;

- психо-социална рехабилитация;
- рехабилитация на слуха;
- зрителна рехабилитация;
- рехабилитация на комуникативни нарушения;
- осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- специализирани средства;
- ресурсно подпомагане.

Във връзка с публикувания от МЗ Списък на заболявания при деца, при които се препоръчва различна от дневната форма на обучение, поради установен по-висок риск от COVID-19, в случай на препоръка от проследяващия лекар - специалист за конкретен период от време, при необходимост, обучението може да премине от присъствено към обучение в електронна среда от разстояние (ОЕСР) или при невъзможност за осъществяване на такова – към обучение от разстояние на хартия. За целта се определя Екип за подкрепа при осъществяването на ОЕСР.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, ОУ „Васил Левски”- с. Долни Луковит уведомява отдел „Закрила на детето“ към ССП по местоживее на детето с цел до социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При наличие на три и повече ученици в паралелка се осигурява помощник-учител за подпомагане работата на учителите. Задълженията на помощник-учителите са разписани в Наредбата за приобщаващото образование.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също се така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За ученици с изяви дарби също се изработва индивидуален учебен план.

2. ИЗГРАЖДАНЕ НА ПОЗИТИВЕН ПСИХОЛОГИЧЕСКИ КЛИМАТ:

Изграждането на позитивен психологически климат се осъществява с дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и координираните усилия на всички участници в образователния процес. Тези дейности включват:

1. изготвяне съвместно с учениците на правила за поведението им в паралелката;
2. разглеждане на теми от глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование в часа на класа;
3. партньорство с родителите;
4. дейности за развитие на компетентностите на всички членове на училищната Общност;
5. обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;
6. използване на посредник при решаване на конфликт в училище;
7. създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин;
8. създаване на условия за включване на детето или ученика в занимания, съобразени с неговите интереси и потребности;
7. индивидуална подкрепа за детето/ученика от личност, която той уважава (наставничество);

8. участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището;
9. осигуряване на здравословен психоклимат в ситуацията на пандемия от COVID- 19 в училище, както по отношение на работата в колектива и с учениците, така и с техните семейства, което се изразява в следните стъпки по отношение на правилата:
- *обсъждане и информиране
 - * познаване и прилагане
 - * подкрепа при затруднения
10. други дейности, определени в Правилника за дейността на институцията.

V. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА:

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	класни ръководители, учители	
Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	класни ръководители, учители	при необходимост
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до 01.10.2022 г.	директор	
Допълнително обучение по учебни предмети при условията на Закона за предучилищното и училищното образование	постоянен	класни ръководители, учители	при необходимост
Съпътстваща обща подкрепа под формата на консултации и допълнително обучение по учебни предмети за ученици, пропуснали присъствените учебни занятия в случаи на карантиниране във връзка с разпространението на COVID- 19	целогодишно	класни ръководители, учители	при необходимост
Разглеждане на теми от глобалното,	целогодишно	класни ръководители	

гражданското, здравното и интеркултурното образование в часа на класа			
Награждаване на ученици	текущ	Директор, класни ръководители	при и по определен повод за поощрение
Дейности на училищната библиотека, свързани с четивна грамотност	от 06.10.2022 г. до 24.05.2023 г.	завеждащ библиотека	по повод събития, посветени на книгата и мероприятия за насърчаване на четенето
Представяне на дейности по интереси на ЦРД, НДД	целогодишно	представители на центровете, класни ръководители	при проявен интерес от страна на центровете
Кариерно ориентиране и консултиране в класовете от I до VII.	от 01.12.2022 г. до 30.05.2023 г.	класни ръководители, учители, кариерен консултант	
Идентифициране на ученици със СОП	целогодишно	класни ръководител, учители	
Оценка на потребности на ученици със СОП	целогодишно	координатор и екип	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата
Определяне на Екип за подкрепа при осъществяването на ОЕСР	целогодишно	класни ръководители, учители, директор	при необходимост , при деца със заболявания, при които се препоръчва различна от дневната форма на обучение, поради установен по-висок риск от COVID-19
Психологическа подкрепа	целогодишно	класни ръководители, учители	при необходимост
Осигуряване на здравословен психоклимат в ситуацията на пандемия от COVID- 19 в училище	целогодишно	класни ръководители, учители	

Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	целогодишно	директор, учители	
Организиране и провеждане на „Училище за родители“	01.03.2023 г.	директор, екип	при желание от родителите
Стимулиране участието на деца с изяви дарби в конкурси, състезания и олимпиади	целогодишно,	класни ръководители, учители	
Стимулиране участието на ученици от различни етнически групи в програми, конкурси, състезания и олимпиади	целогодишно,	класни ръководители, учители	
Съвместни дейности с МКБППМН	целогодишно	УКБППМН, директор, районна администрация	
Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	по график, заложен в план за квалификация	директор, председатели на МО	

VII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ :

- Участие на всички заинтересовани страни в процеса на приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.
- Повишен обхват в училище на подлежащите на задължително образование.
- Намален дял на преждевременно напусналите образователната система.
- Намален брой на отпадналите в задължителна училищна възраст (до 16 години).
- Повишен дял на учениците, завършили основно образование.
- Придобити знания, умения и компетентности на учениците от уязвими групи.
- Осъществена квалификация на педагогически специалисти за работа в мултикултурна образователна среда.
- Осигурена система от механизми за осъществяване на контрол върху резултатите от процеса на образователната интеграция.
- Осигурен баланс на мерките за приобщаване на ученици от уязвими групи в образователната система и в обществото и на мерките за съхраняване и развиване на тяхната специфична идентичност.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и общности. Всички участници в образователния процес (семејство, детска градина, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Изготвил: Комисия в състав:

Председател: Мария Николова:.....

Членове: Мария Дечева:.....

Ирена Александрова:.....